

Kuukiri

Nr. 5 (136) Mai 2005

Sõnumeid

Heakorrakonkurs käivitus

Kodu algab ukse alt ja vald on kodu nägu.

Viiratsi nägu on kaunis. Seda on näidanud eelmiste aastate heakorrakonkursi tulemused. Igal aastal muutub koduvald kaunimaks, inimeste meeltesse jõuab äratundmine ilusast ümbrusest ja naabri tegusast käest. Tervitatav oli selleaastane Viiratsi aleviku vanema üleskutse tulla majaümbruste koristamisele.

Haridus- ja kultuurikomisjon kutsub üles esitama kandidaate selleaastasele heakorrakonkursile. Märgakem enda ümber ilu ja tunnustagem tegijaid!

Kandidaate saab esitada komisjonile 1. juulini. Tulemustest teatatakse ja auhinnad antakse üle 6. augustil toimuvatel valla külade päevadel.

Enna Lond,
haridus- ja kultuurikomisjoni esimees

Ruudiküla saab noorte mänguväljaku

24. aprillil kogunesid ettevõtlikud inimesed Ruudikülla talgutele. Vöasast ja muust rämpsust puhastati maa-ala, kuhu valla külvavemate kogu eestvedamisel kavatakse rajada nelja küla (Saare-, Ruudi-, Vasara ja Verilaske küla) ühine mänguväljak. Sellele kavandatakse võrk- ja korvpalliväljak ning noortele sobivad mängukohad.

Esimene mulje, mis kohalikele ja tavapärasele Tänaassilma jõe äärsel piirkonnal talgulistele avanes, oli kõhedust tekitav. Tulevasel väljakul kasvas tihe padrik, mille varjust tulid järkjärgult välja kunagise põlenud rahvamaja jäänused, olmeprügi hunnikud ja putkevarred.

Mitme tunni möödudes, kui võsa maha võetud ja prügi lõketesse kantud, sai räämas padrikust korrastatud maa-lapp, millele saab hakata planeerima mänguväljakut.

Kaarel Kumer

● Tööd jätkus Tusti pargis mitme põlvkonna esindajatele nii teeaertes kui oru põhjas. KAAREL KUMERI fotod

Muinsuskaitsekuu eel Tustis

17. aprillil kogunesid entusiastid kor-rastama Tusti parki, mida jaanuaritorm oli kõvasti räsitud. Mitmed lehised olid oma elu jätnud ning kannatada olid saanud ka saared ja jalakad.

Tustilaste kõrval oli talgulisi naaberküladest Uusnast, Kalmetult ja Survast. Oli nii lapsi, keskealisi kui pensionäre – tegemist jätkus kõigile. Saemehed tükeldasid langenud tüvesid ja laasisid oksa. Süüdati palju lõk-

● Pärast Ruudiküla padriku maha-võtmist saab aimu mänguväljakuks mõeldud maa-alast.

keid. Park sai taas värskel ilme.

Lapsed Anneli Saare juhendamisel korjasid tee äärest talvel tekkinud prügi. Talgulisi kostitati maitsva hernesu-piga.

Tusti pargi korrastamine oli 18. aprillil alanud muinsuskaitsekuu avastart.

Kaarel Kumer

Valdade mälumängu-rid kohtusid Viiratsis

Suve- ja talimängude vahelisel ajal, kevadel ja sügisel, võtavad üksteiselt ajumöötu Võrtsjärve-äärsed vallad.

Seekordne mälumängu jõuproov toimus 23. aprillil Viiratsi Algkoolis. Kahjuks ei saanud ühel või teisel põhjusel osaleda mitu omavalitsust, mistõttu oli ka konkurents väiksem.

Küsimused koostas ja mängu juhtis Kalmetu Põhikooli õpetaja Sirje Põder, kelle debüüt oli igati tasemel. Küsimused ja pildid olid valitud asjalikult ja kõik osalejad said teada mõne uue fakti.

Tasavägisel mõõduvõtmisel jäi peale 44 punktiga Viiratsi vald koosseisus Rein Abel, Andres Savi, Ants Abel, Olev Teder ja Matti Kallaspoolik. Teise kohaga lõpetas Põdrala (42 p.) ja kolmandaga Tärvastu vald (41 p.).

Nende niinimetatud vahemängudega tegi alguse Tärvastu vald, seejärel Rannu ja Kolga-Jaani vald. Ilmselt võiks järgmine turniir toimuda Põdrala vallas.

Matti Kallaspoolik

VOLIKOGUS 28. aprillil

Sõnumeid

Viiratsi lastelaager ootab

6.–17. juunini toimub 7–15-aastastele lastele mõeldud laager. Registreerimine kestab 31. maini.

Viiratsi valla sissekirjutusega lapsel maksab laager 200 krooni, mis on vaid pool tegelikust söögirahast. Teise poole kulud ja muud toredad hüved kannab Viiratsi Vallavalitsus.

Viiratsi vallas elavale ja sissekirjutuseta lapsel maksab laager 400 krooni.

Enne laagrisse tulekut täidab lapsevanem registreerimiskaardi, kuhu märgitakse lapse tervislik seisund, luba ujumiseks ja tööõppega tegelemiseks.

Täpsemat infot saab rahvamaja numbril 439 4307 või 5342 9902.

Maire Paju

Eakad tantsivad kevadesse

22. mail kell 12 toimub Viiratsi rahvamajas pensionäride kevadpidu. Tantsuks mängib ansambel "EVE-Projekt". Esinevad laululapsed ja rahvamaja kandlaansambel.

Pääse 20 krooni tasuda Viiratsi rahvamajja 20. maiks. Kohtade arv on piiratud.

Buss väljub Valmast kell 11. Teateid saab rahvamaja telefonil 439 4307.

Ivar Pai

Eakad sõidavad Lätti

Valla eakad sõidavad 20. juunil Lätimaale. Väljasõit on kell 7.15 Valmast.

Sõita soovijatel palun kontrollida dokumentide kehtivust, sest sõidu hetkel peab pass kehtima veel kolm kuud. Täpsemat teavet sõidu kohta saab sotsiaalspetsialistilt telefonil 439 4604.

Ülle Lepik

"Elulõng" võttis vastu külalisi

10. mail käisid Uusna raamatukogus "Elulõnga" tavapärasel maiüritusel vallavanem Väino Luik ja sotsiaaltöötaja Ülle Lepik.

Vallavanem andis ülevaate Uusna külamaja ehituse käigust ja muudest vallas kavandatavatest ehitistest. 20. mail avatakse pakkumised külamaja ehitaja leidmiseks. Veel plaanib vald ehitada külamaja Valmasse, põhjalikult remontida Vana-Võidu lasteaiat, välja vahetada Viiratsi sotsiaalmajat katuse ja laiendada Viiratsi asula elamuehitust uute kruntide hoonestamisega.

Ülle Lepik peatus sotsiaalprobleemidel ja rääkis eakate ekskursioonist Lätimaale.

Kaarel Kumer

Algatatakse üldplaneering

Üldplaneeringu koostamise juhtimise võtab enda peale volikogu eestseisus, nagu see oli ka valla arengukava koostamisel ja on olnud teiste suuremate ettevõtmiste korral.

Üldplaneeringu koostaja tellitakse väljastpoolt, sest nii suure töö tegemiseks puuduvad kogemused. Pakkumised saadi E-Konsultilt, osahingult Hendrikson & Ko ja "ENTEC-i" aktsiaseltsilt. Viimati nimetatut pakkus odavaima töö, kusjuures koos üldplaneeringu koostamisega hinnatakse ka keskkonna mõju. Firma "ENTEC" on teinud ka Võrtsjärve piirkonna üldplaneeringu ning on valla oludega kursis.

Elarve muudatused

Elarve muudatused olid tingitud munitsipalaalutuse "Viikom" tegevuse lõpetamisest. Lisaks otsustati toetada 4000 krooniga Viiratsi maleturniiri.

Määruste ja otsuste menetlemise kord jäi samaks

Küsimuse tõstas volikogu liige Roland Tulik, kes vaidlustas eelnõude menetlemise senise korra. Ta soovitas eskuju võtta kasvõi Viljandi linnast, kus otsuste-määruste vastuvõtmisele eelneb palju pikem töö.

Volikogu esimees Leemet Loo selgitas, et Viiratsi vallas on eelnõude arutamine operatiivne ja lihtne: avaldused või projektid registreeritakse vallamajas, neid arutab vallavalitsus ning vajadusel vastav volikogu komisjon. Edasi jõuavad eelnõud läbi eestseisuse volikokku.

"Viljandi Linnavalitsus menetleb eelnõusid kauem, sest need käivad mitmes allasutuses," selgitas Loo. "Viiratsis toimub see kõik ühe maja piires. Kui härra Tulik ei jää selle informatsiooniga rahule, siis võib ta esitada kas uue järeleparimise või eelnõu ettenähtud korras."

Omandati vallavara

Abivallavanem Sulev Kannimäe selgitas, et eraomanik Toomas Kull tahab vallale üle anda kaks kinnistut: Kulli ja Kulli tänava. Need on Viiratsi uues elamurajoonis talle kuuluvast kinnistust välja mõõdetud. Endale jätab ta elamu krundid.

Pakkumine on põhjendatud, sest tänavat rajamise ja hooldamisega tegeleb vald.

Volikogu väärtustab traditsioonilist peret

Eelmisel volikogu istungil toimunud arutelule ja aprilli "Kuukirjas" selgitatud statuudi sisusse lisati tingimus, et kandideerida saavad pered, kus abielu on registreeritud. Abivallavanem Sulev Kannimäe selgitas: "Me tahame teadvustada ja väärtustada, et täisväärtuslik pere – see on abieluinimesed."

Planeeringutest

Detailplaneeringut on vaja Valmas järveäärsele Viki krundile, kus kehtivad eri nõuded (ehituskeeluvöönd jms.). Planeeringu kulud kannab krundi omanik.

Viljandi maakonna planeeringuga kooskõlastati see, et planeeringust arvatakse väärtuslike maastike alt välja tulevased elamurajoonid nagu vallale kuuluv Päikesee maauksus.

"Kuukiri"

Vaidluse "Kuukirjas" avaldatu üle tekitas aprillinumbrist välja jäetud Roland Tuliku artikkel, mille peale viimane tõstas küsimuse: kes otsustab artiklite ilmumise.

Volikogu esimees selgitas, et nimeetatud kirjutis jäi ilmutata seetõttu, et autor suhtus volikogu liikmetesse halvustavalt.

Roland Tulik ei pea tehtud otsust õigeaks, sest autori nime all ilmunud kirjutisele saab/peab vasturääkivuste või arusaamatuste korral vastama – nii nagu demokraatlikus ühiskonnas kohane.

Et "Kuukirja" vastutav väljaandja on Viiratsi Vallavalitsus, siis esitab toimetaja ilmutuskahklust tekitavate materjalide korral need eelnevalt vallavalitsusele läbivaatamiseks.

Vallavalitsus arutas

29. märtsil arutas vallavalitsus Viiratsi uue elamurajooni vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitamist, sotsiaalmajat katuse ehituse hinnapakkumisi, bussipaviljoni ehitamist Vana-Võitu, teede kevadist sulgemist ja koostööd Võrtsjärve Sihtasutusega.

5. aprillil olid kõne all Vana-Võidu varemete likvideerimine, Viiratsi aleviku eramajade gasifitseerimine, Viiratsi uue elamurajooni kanalisatsiooni ja teede ehitus, Uusna külamaja ehitamine, Teemeistri elamute kanalisatsiooni ehitamine, Uusna vana koolimaja seisukord, kevadised koristustööd, osahistut "Viiratsi Veevärk" tegevus ja hooldajatoetuste maksimine.

12. aprillil arutati teede hooülddamist, riigihanke korraldamise komisjoni moodustamist, suitsuandurite paigaldamist Uusna raamatukokku, koostööd külavanematega ja Vana-Võidu põlenud hoone lammutamist.

19. aprillil käsitleti Vana-Võidu Lasteaia remonditööde hinnapakkumisi, üldplaneeringu algatamist, Kulli tänava taotlemist valla omandisse, ühendatud kutsekeskkooli edasist arengut, Vana-Võitu elamute ehitamist, asfaldiaukude parandamist, prügi koristamist, Viljandi Maleseltsi avaldust, dreanaži remonti Vana-Võidus ja õpilasmaleva kasutamist suvistel korrasustöödel.

Volikogu maikuu istung toimub 26. mail.

Maret Lina

"Känguru" võistlustel läks hästi

Mitmel aastal on olnud edukad rahvusvahelisel "Känguru" võistlusel. Kalmetu Põhikoolist osales sel aastal 41 vabatahtlikku 3.–9. klassini. Selle arvuga antakse silmad ette suurtelegi koolide-

le. Võistlusel, kus Eestist oli rohkem kui 10 000 osalejat, saavutas Kert Karro oma vanuserühmas 72. koha. Hästi läks ka Margit Kaljuvel ja Rauno Tammel.

Sirje Pöder

Küsimusi Leemetitele, kes valda juhivad

Viiratsi Vallavolikogu tegevus meenu- tab mulle tulekahju kustutamist – kõik rabelevad ja sebivad, imiteeritakse ener- giliselt tegutsemist, aga hoone katus põleb ometi maha, nagu põles valmis saanud vallamaja katus. Pealtnäha püütakse millegi suure ja priske poole, ent inimest vallavalitsuse ukse all ei märgata. Täpse- malt – temast ei hoolita.

Näiteid? Toon ainult mõned.

Bussiliiklus Viljandisse liinidega 1 ja 9 (linnaliinid!) on pensionäridele endiselt täishinna eest. Mitte nii nagu Viljandi linna kodanikel. Väino Luik võib aval- dada veel seitse seletuskirja, miks see valda juhtivate Leemetite (Leemet Loo ja Mati Leemet) meelest on hea, õiglane ja tark, aga pensionäre – valijate häáli sellise meejutuga küll ei püüa.

Saun! Vallavalitsuse ja -volikogu liik- med Viljandi saunas ei käi, nii jääb ka kuulmata viiekümne Viiratsi mehe ma- namine, kes seniajani oma Viiratsi sauna taga nutavad. Eks sellegi tehingu tule- mus peegeldu 20. oktoobri valimistel. Kelle idee see sauna mahaparseldamine oli, kas jälle Leemetite?

Endine koolimaja parseldati maha Pohlakule. Kelle idee see oli? Kas kooli- lastel, kes staadionil sportimas käivad, polnud tarvis paika, kus hoida spordiva- rustust, kus ümber riietuda ja pesta? Veel kord – kelle idee see parseldamine oli?

Arstipunkti ja apteegei vastas üle tee paikneb üks Viiratsi keskasula häbip- lekke, Roland Tuliku nn. vankrikuur.

VASTUSEID LATTIKUTELE

Endine Viiratsi Algkooli hoone Las- tekodu 2, kus juba käib vilgas tegevus*, müüdi 29. jaanuaril 2001 jalgpalliklubi- le "FC Viljandi" ja endine saunahoone Nooruse 1 8. aprillil 2002 osauhingule "Tribus". Tehingud toimusid vastavalt volikogu otsustele ja enampakkumiste tulemustele. Alles nimetatud tehingute järel – valimistel 20. oktoobril 2002 – valiti valda juhtima Leemetid.

Prægune volikogu koosseis on püsti- tanud valla arengus kõrged eesmärgid, mida vallavalitsus on hakanud usinasti realiseerima – see väariks lähenevate valimiste eel märkimist, sest pole mõtet heietada ülemöödunud valimisperiodiil tehtu üle.

Kiire tempo juures ei ole tõesti mõni- kord märganud vallamaja ees patseeri- vat, 9. märtsist Olustvere valla registrisse kuuluvat ja sealset maksumaksjat Latti- kut. Samas tänan puudustele viitamast, sest vajakajäämisi ei jõua alati märgata – lahendamist ootavad 3800 Viiratsi valla kodaniku vajadused.

Bussipiletite doteerimise kord on sel- gekts räägitud ja see ei muutu ka valimiste eel. Vallavalitsus lähtub põhimõttest, et kodanikele kuuluvad hüvesid jaota- takse õiglaselt, seda nii linna vahetus läheduses elavale Viiratsi aleviku kui

See pooleldi lammutatud hoone olevat Tulik edasi rentinud. Kui ongi, vastutab omanik.

Olen viinud kõrgeid vallaametnikke seda soga vaatama, aga Tulikust pole jagu saadud. Ometi käib sealt õuest läbi piima ostmas päevast päeva kümneid või isegi sadakond inimest, kes piima ostes ohkavad – ei ole vallas jõudu, kes asjad paika paneks.

Kas annavad nad 26. oktoobril oma hääle saamatule vallavalitsusele?

Jalgsikõndijate rada klubist vallani on ikka tegemata. Kas Leemetite paari- le (Loo ja Mati) on tõepoolest tarvis lai- pa, et see asi aetud saaks? Kõik kulgeb nagu Leemetite paruniriigis ikka – kee- gi pole lausa vastu, aga asi on ajamata. See laip kord sõiduteel rataste all lamab. Loodame, et see pole laps ja sel lapsel pole ägedat isa, kes tuima ja ükskõikse vallajuhi sinnasamasse kasvõi kaikaga maha lööks.

Mida veel? Õunaaiad on hooldamata, vallamajaesise bussiputka tagune samu- ti, staadioni jooksurada rohtub... Leeme- tid pole ju Viiratsi mehed, nende huvi ja energia kaob oma talusesse.

Lõpuks midagi head. Täna Väino Luike, kes ostis möödunud aastal 20 noort lehist ja korraldas nende istuta- mise vallamaja taha parki. Aitäh, Väi- no, aga tänavu ootaks, et vald ostaks 20 noort puuistikut veel. Kui abi tahad, aitan.

Vello Lattik

kaugeimate külade pensionäridele.

Jalgsikõndijate rada ei tule klubist val- lamajani. Lisaks üle mõistuse kulutustele nõuaks see ka kaskederea ohverdamist. Nimetatud teelõik on ohtlik, sest meie omad, Viiratsi aleviku kihutajad eiravad endiselt liiklusmärke.

Siinkohal pöördun kõigi Viiratsi aleviku elanike poole. Ainult ühine hukkamõist ja liiklusaligaanide ava- likustamine võib parandada olukorda. Kui kodanikujuulgusega seda ei sõan- data teha, jääb vallavalitsusel üle ainsa lahendusena muuta liikluskorraldust. Selleks on kaks võimalust: tiikidevahe- line teelõik muuta ühesuunaliseks või/ja paigaldada teele täiendavalt nn. lama- vad politseinikud.

Vallamaja parki istutatakse puid va- jadusel ja võimalusel, iga istikut mulda pannakse hästi läbi kaaludes, kas koht ja aeg on õiged. 20 asemel tuleks neid kas- vama panna – ja mitte ainult Viiratsisse – vähemalt 3800, valla igale elanikule vä- hemalt ühe, et enda (hästi) tehtust õisi, aga miks mitte ka vilju nautida.

Väino Luik

* Viiratsi Algkooli endise hoone edasisest kasutusest räägib järgmises "Kuukirjas" Peeper Alvre – toim.

Sõnumeid

Kuidas olla edukas lapsevanem?

Kalmetu Põhikoolis toimus viiest tsüklist koosnev loengusari teemal "Kuidas olla edukas lapsevanem?"

Lapsevanem pole iial nii tark, et tal poleks midagi omandada psüh- holoogidelt, kes tänapäeva kasva- tusprobleeme lahkavad. Sealjuures ise laps olles ei teadnudki, kes on psühholoog.

Aeg on edasi läinud ja kasvatus- suunad muutunud. Huvitav oli kuu- lata teaduslikke vaateid ja ajalugu. Kasulik oli õpetus, kuidas hakkama saada erinevate temperamenditüü- pidega ja neid ära tunda.

Loeng mina-teate teemal aitas lapsevanemale selgeks teha, kuidas kasvatuslikud nõudmised ei tun- duks lapsele lihtsalt käsutamisena.

Koolitus õpetas palju ja saab vaid olla tänulik, et nii vajalikku teavet tasuta oli võimalik saada. Uuel hoo- ajalt ootan rohkem teavet hüperak- tiivsete laste kasvatamisest.

Maarit Kaljula,
kõigil loengutel osalenud
lapsevanem

Algatati detail- planeeringud

Vallavalitsuse 4. jaanuari korral- dusega nr. 6 on algatatud detailpla- neering Ruudikülas Pireti ja Ruudi kinnistuga piirnevale riigi maale mängu- ja spordiplatsi rajamiseks.

22. märtsi korraldusega nr. 105 on algatatud detailplaneering Val- ma külas Viki katastriüksusele suu- rusega 15 605 m². Planeeringu ees- märk on ehitusõiguse määramine ja ehituskeeluvööndi vähendamise taotlemine.

Krista Pääsik,
maakorraldaja

Noored teevad rahvusvahelist koostööd

Sihtasutuse "Archimedes Euroo- pa Noored" Eesti büroo korraldab kampaania oma alaprogrammile "Euroopa vabatahtlik teenistus". See võimaldab 18–25-aastastel noortel minna 6–12 kuuks vabatahtlikuna Euroopasse tööle või Eesti mitte- tulundusühingutel ja organisat- sioonidel võtta vastu vabatahtlik välismaalt või hoopis saata mõni noor inimene siit välismaale koge- must saama.

26.–31. maini on Tallinnas, Tartus, Koeru mõisapargis, Sillamäel (vene keeles) ja Pärnus selleteemaline in- föüritus. Lisainfot leiab kodulehelt <http://euroopa.noored.ee>.

Eyvís Lopp,
kampaania projektijuht

Parveotsal peeti Helgi Oidermaa mälestuseks pidu

Nii palju teletöötajaid kui emadepäeva eel Parveotsal pole Viiratsi veld varem võõrustanud. 7. mail tähistati Helgi Oidermaa mälestust tema kodutalus Arma jõe kaldal.

Endistest kolleegidest-teleinimestest olid kohale sõitnud kauaaegne ETV programmi peadirektor Voldemar Lindström, saatejuht Uno Maasikas, programmi planeerimise osakonna juhataja Vahur Einsild, režissöörid Helle Karis, Tõnis Kask ja Hillar Peep, legendaarse peresarja "Koosta pere" noorim osatäitja Kaisa Pärenson ja teised. Tulid sõbrad, tekstiilikunstnik Anu Raud ja tõlkija Valda Raud ning eakamad ja nooremad naabrid.

Mälestuspäeva juhtis sujuvalt Viiratsi rahvamaja ringjuht Maire Paju. Esinesid Viiratsi noored kanneldajad koos Aime Reieriga ja Tánassilma rahvamaja naisrahvatantsurühm Maire Sarapuu juhendamisel.

Voldemar Lindström rääkis, kuidas Helgi Oidermaa alati ja igas olukorras väärtustas tööd, maad ja kodu: "Helgi rääkis alati värvikalt kodust ja maast. Ta polnud ekraanikangelane, kuid kirjutas mõtteid teistele ütlemiseks, oskas teha huumorit, aga ütles ka sapiselt." Siinkohal meenutas ta üht Helgi ütlemist: "Maal pole mängu. On vaid otsekoheusus ja siirus."

Lindström jätkas: "Helgi oli algataja, ettevõtja, eestvedaja. Ta tõi ekraanile Telepoisi, oli "Koosta pere" põhiline autor ning osales autori ja kaasajutajana "Viljaveski" saates. Televisiooni tuli ta uudistesaatesse – ajakirjanikuna, saades nii suurima ja parima kooli, sest see amet eeldab äärmist täpsust ja eluga kursis olekut."

Helgi järeltulijatele graafilist lehte tuuleveskitega kinkides ütles Voldemar Lindström: "Niikaua kui need veskiivid jahvatavad, on Eestimaal elu. Kui on, mida jahvatada."

"Kõik teavad, et Olav Ehala on "Nukitsamehe" muusika autor ja et laulutekstid kirjutas Juhan Viiding, aga et kõik need on koostanud Helgi, seda ei tea keegi," teatas "Nukitsamehe" režissöör Helle Karis (Murdmaa) ja rääkis Helgist kui suure rolliga naisest. Filmi idee pärineb Helgi Oidermaalt. Lõoklause "Üks on loll ja teine laisk ja mina pean üksi rabama!" kuulub ETV käibelauseste hulka tänaseni. See läks rahva hulka tänu Helgile. Selle aluseks on lugu, kui kunagine

● Viiratsi Vallavolikogu esimees Leemet Loo abikaasaga tänab Parveotsa Helgi järeltulijaid sisuka päeva eest. Vasakult Reet, Jaan-Juhan ja Kai Oidermaa ning Esti ja Leemet Loo.

teleboss hurjutas oma asetäitjaid.

Parveotsa järglastele viimast Helgist ilmunud pilti ajakirjanduses (Elmo Riig) üle andnud "Sakala" peatoimetaja Eve Rohtla on Helgi mantlipärija. Nimelt pensionile minev Helgi Oidermaa asetanud oma mantli Eve õlgadele ja öelnud: "Sina jääd mu mantlipärijaks!"

Eve Rohtla meenutas Helgit kui väga põhjalikku, tarka, ajalugu ja suguvõsa tundvat inimest, kes seletanud mõne kummaliselt käitunud inimese kohta: "Aga ta käitub sellepärast nii, et..." Seletus olnud nii põhjapanev, et enam ei mõistetud inimest hukka."

"Helgi valutas oma südant televisiooni pärast viimaste elupäevadeni," ütles alati Eve Rohtlat maasikaid sööma kutsunud Parveotsa perenaine ja pidanud teda ka üheks väheste hulgast, keda ta oma lauta lubas. Loomad olid talle pühad, eriti aga armastas ta lehmi.

Lehmi õpetanud Helgi joonistama ka Anna-Kaisat veel enne, kui tütre tütar rääkima õppis. "Lehm on ainus, mis mul seni kõige paremini välja tuleb," hüüatas lapselaps.

Helgi Oidermaast räägiti õues, kus puuriida külge oli vahvalt kujundatud fotomeenus. Kui vihmad seltskonna tuppa peletas, jätkusid meenutused ja Helgi töödest kokkumonteeritud videofilmi vaatamine, saatjaks taas meenutused. Helgi jõudis nii palju!

Südamlik tänu valla rahvale, kõikidele talgulistele ning meeleolu loojatele, kes aitasid kaasa Helgi Oidermaa meenutuspäeva kordaminekule.

Parveotsa pererahvas

Järsku küsis Hillar Peep. "Kuule, Kai, kuidas sul õnnestus üldse üles kasvada, ema oli ju kogu aeg tööil!"

"Meil on tubli isa. Tõllal tegi ta esialgu heeringa-jahukastet, hiljem ta kulinaarsed oskused paranesid; siis hakkasime juba ise süüa tegema," rääkis Kai Oidermaa. "Kui ema hilisõhtul saadete proovidelt tuli, pani ta nii mõnigi kord tordi lauale ja ütles: "Võtke, lapsed, oma kalorit!""

Tütar Kai rääkis ema elust.

Helgi soov saada kodutalu haritud taluperenaiseks läbi Tartu Ülikooli lendas 1948. aastal vastu taevast.

1952. aastal pärast EPA zootehnika eriala lõpetamist läks ta tööle Lihula sovhoosi. Ei suutnud Helgi näha seal massilist sigade ja lehmade lõppemist ning läks 1953. aastal Saaremaa traktori- ja zootehnikuks. Aga loobus peatselt perekondlikel põhjustel ja hakkas Saaremaa venekeelses keskkoolis saksa keelt õpetama. Õpetatavad olid vene sõjaväelaste lapsed, kes ei kippunud kuuletuma. Helgi joonistas hästi ja sai lapsed vene keelt õppima nipiga: kui teda paluti korrektses saksa keeles, ilmus tahvlile vastav vaimukas pildike. Järgnes Saaremaa Keskkooli algklasside õpetamine ja töö näiteringiga, kes võitis Tallinnas esikoha.

1957. aasta sundis elu Kai ja isaga Tallinna vanaisa juurde elama. Kolm aastat, kuni ETV-sse tööle asumiseni, oli Helgi täie pühendumisega kodune ema. Ta tegi lastele luuletusi, joonistas, voolis, laulis ja tekitas jõudumööda huvi võõrkeelte vastu.

Tütar Kai luges ette noorteloomingu võistlusel III preemia saanud Helgi Oidermaa novelli "Mustjala punane ja must".

Maret Lina

● Fotonäitus pakus meeldivaid äratundmishetki (vasakult) Villy Paimets (Anna-Kaisa elukaaslane) ja Anna-Kaisa, Koosta pere "võsuke" Kaisa Pärenson, Voldemar Lindström ja Tõnis Kask.

MARET LINA
fotod

Presidendipaar tunnustas Puuseppade peret

Neli aastat tagasi sai Viiratsi vald rikkamaks kuue Puusepa pere liikmeka: ema Gertrudi, isa Heiti ning laste Henry, Laura, Kristy ja Heidyga, kes praeguseks on vastavalt 13-, 11-, 9- ja 5-aastased. Viis aastat enne seda koliti Tallinnast Viljandisse – ikka ühe ja sama nimel: et lastele võimaldada turvaline ja sõbralik kodu.

Vana maja sai uueks

Nuia mäe peale kauni Ärma jõe kaldapealsele osteti kodu, kuhu koliti sisse seisus, et maja tähendas vaid kindlate seinte-lae peal kandvat katust ja väljavahetamist vajavat põrandat. Isa Heiti kätetöö tulemusena on vanast majast sõna otseses mõttes välja visatud siseseinad, rajatud kindla põranda peale viis tuba, ruumikas köök ja suur vannituba. Käib kibekiire teise korruse asustamine. Autoriks, projekteerijaks, ehitusmeistriks ja oskustööliseks on pedas õpetajakutset omandanud isa Heiti. Sisekujundustööde autoriks on lasteaednikuks õppinud ema Gertrud, kes koduhaldja kõrvalt peab ettevõtjana Viljandi linnas pesumaja.

"Seni tulime ots-otsaga välja," ütles osahing "Gertrude" omanik ja loois, et pärast ruumide-teenuste laiendamist hakkab töö ka ära tasuma.

Kuna hommikust õhtuni ollakse tööl, siis on ettevõttes puhkenurk, mis täidab pere dispetšeripunkti ülesannet. Maagümnaasiumis õppivad lapsed saavad pärast tundide lõppu, enne trenniminimist süüa, puhata ja õppida.

Lapsed õpivad hästi

Õpitakse selles peres hästi. "Ikka ema ja isa jaoks," muigavad mõlemad lapsevanemad ja nendivad: "Aga vähemasti hästi – tunnistused on väga head ja veerandi lõpul tuuakse koju kiituskirjad." Samas imetlevad vanemad Laurat, kes õpib tõesti enda jaoks ja seda teadlikult maast madalast.

Peale hästi õppimise ja lasteaias käimise (Heidy Vana-Võidus) tantsivad Henry, Kristy ja Laura peotantsuklubis "Linnavästri" väga edukalt, noppides turniiridelt järjest auhinnalisi kohti. Väga kuluka huviala võimaldamiseks on kasu

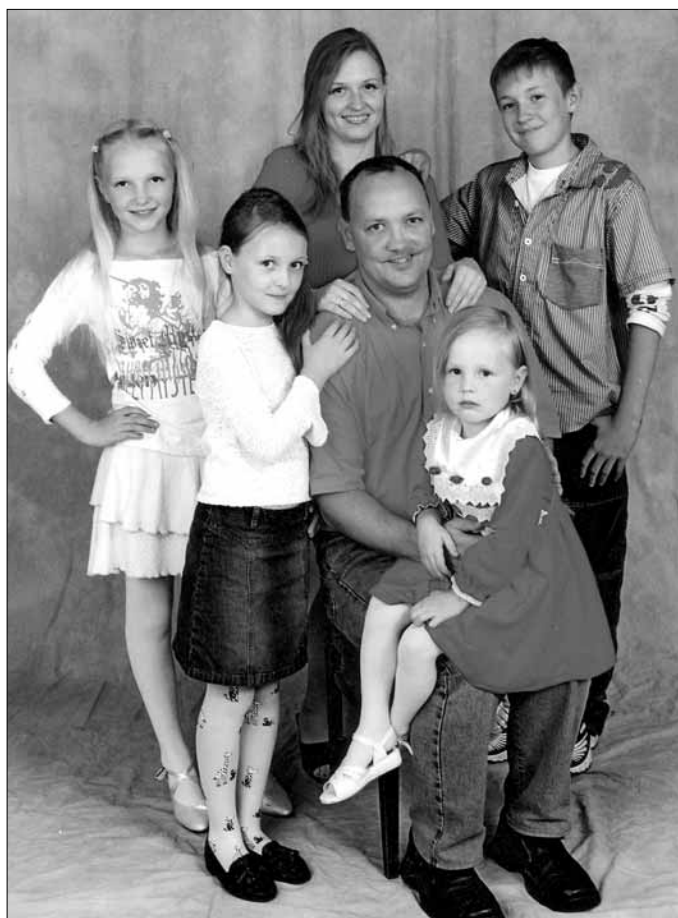
vallavalitsuse materiaalsest toetusest ja pereema õmbleja-õskusest. Laste esinemisriietus on valminud Gertrudi osava näputöö tulemusena.

Et lapsed õigeaks ajaks kooli, tantsutreeningule või kunstistuudiosse joonistama jõuaksid, täidab mitmekesine isa veel taksojuhi ametit. Ja lapsed jõuavad. Kõike, kõikjale ja hästi, pühendumisega. Sest Puuseppade peres tehakse kõike laste kasvatamise nimel.

Pere üksmeelset laste toetamist tunnustati emadepäeval kutsega presidenti vastuvõtule. Pärast Eesti Meeste laulseltsi korraldatud emadepäevakontserti "Estonia" kontserdisaalis oli Puuseppade pere palutud presidendilossi, kus isadele ja lastele korraldati lossi tutvustav ekskursioon.

Emad paluti kohvilauda, kus arutati päevaprobleeme. "Meeldivalt rahulikus õhkkonnas küsis presidendipaar, mida Toompea saaks ära teha, et oleks rohkem tublisid lasterohkeid peresid," rääkis Gertrud Puusepp ja nentis, et tööde välja ei tulnudki.

Edasi siirduti presidendipaari juhtimisel lossiekskursioonile, tutvuti vastuvõtu- ja istungitesaalidega ning presidendil lapselapsed kinkisid emadele lilli.

Positiivsusest pakatavad naerusiisid Puuseppad ütlevad, et väljapääsmatuid olukordi nende jaoks pole olnud.

"Elu on igas riigis ühtemoodi raske. Tuleb ainult vähem viriseda ja rohkem teha," ütleb Heiti Puusepp ja tunneb muret, et ei saa lastele nii palju pühenduda, kui vaja. "Kuigi nad õpivad hästi, saaks veel paremini."

Heitile on palju tasuvaid töökohti pakutud, aga ikka on ta ära öelnud. "Laste pärast," ütleb ta ise.

Maret Lina

Foto koduarhiivist

"Kardemon" on muhe ja naljakas "muusikal"

17. aprillil toimus Mustlas täiskasvanute teatripäev, kus esinesid maakonna seitse näiteringi. Nende hulgas osales Tánassilma rahvamaja näitetrupp, saada kogemusi ja võrrelda end teiste näitlejatega.

Üles astuti näidendiga, mida on esitatud kümme korda – seega oli endal kindel tunne mängida. T. Egneri raamatu ainetel kirjutatud lugu koos lauludega räägib Kardemoni linna elust.

Vaadates esimest ülesastumist Abja näitetrupi esituses, milleks oli "Raha uputus", tekkis tunne, et oleme vales-

se kohta sattunud. Sel oli suurepärase lavakujundus, tekst oli näitlejarel korralikult pähe õpitud ja esitus oli heal tasemel. Ootasime põnevusega, mis saab edasi.

Järgmisena astusid lavale Suislepa taidlejad, kes olid ette valmistanud kaks sketši, lühikesed humoristlikud palad, mis sobivad ideaalselt peoõhtu vaheajaks.

Parima etenduse tiitli sai kultuuriakadeemia noorte esitatud lavastus, kus oli näha professionaalsust nii lavastuse ülesehitusel kui tegelaste mänguoskusel. Nemed lähevad oma eten-

dusega edasi Võrus toimuvale vabariiklikule teatrite festivalile.

Tánassilma rahvamaja näitetrupi trump on erinevus. Tugeva koolituse saanud poiste lauluhääled, muhedalt vaba olek ja lõbusus võlusid nii vaatajaid kui žüriid. Tänutäheks toodi Mustlast koju eripreemia muheda naljaka muusikali (jutumärkides) eest.

Tagantjärele ollakse rahul, et üritusel julgeti osaleda. Juurde saadi lavakogemust ja teadmist, et võib jätkata.

Pille Sihver,

Tánassilma näitetrupi juhendaja

Lassivälja Leida oli vapper

Leida Maasepp
4. 06. 1920 – 23. 03. 2004

Õuevärav–ussaed, karjamulk–karjaaed – need mõisted on alguse saanud enam kui sajand tagasi. Nende tege-
likkuseks saamiseks tuli väga palju tööd teha, vaeva näha ja tahtmist omada. Seda aitasid maa ja loomad, need teevad seda praegugi. Kui nendega sõbraks said, võisid jõuda kaugemale, sest sõprus ja üksmeel on ramm, mis murrab kõik ebameeldiva, rajab rõõmu südamesse ja rõõmupisara palgele.

Leida Maasepp otsustas järgida Johannese kutset. Lassiväljale taluperenaiseks minnes pidi ta teadma, kui raske koorma ta oma õlgadele võtab. Küllap ta sisendas endasse usku, et vaprat inimest ei jäta rõõmud maha.

Aeg tegi uperpalle, mida ei osanud ka kõige targem hiromant ette kuulutada. Iseseisvalt tegutsedes pidi ta oskama teha nii töid, mille loendamine võib raskustesse viia, rääkimata nende eeskujulikust täitmisest.

Tuli tuli pliidi alla teha kiiresti ja nii, et kaks keeduauku, suur tagapada ja praeahi võimaldaksid toitu valmistada. Oli vaja teada, kuidas üht või teist toiduainet keeta, praadida ja hautada; mis läheb algul külma, mis kuumale vette – ikka selle nimel, et toit oleks meeldiva välimuse ja maitsega, sest armastus käib ju kõhu kaudu.

Suuri kogemusi nõudis karjalaut: veised, sead, lambad, kanad, kuked ning vahel ka haned ja pardid; hobused olid enamasti peremehe käe all – kõik elusad olevused, igal oma olemine, tervis ja meeleolu. Igaüks nõudis pidevat tähelepanu, vahel ka öösel; näiteks äsja sündinud põrsad. Oigeaegne söötmine, jootmine ning alati kuiv küljealune, et lehmadel oleksid udarad puhtad ja lamastel nende sünnipärane värv... Peale selle oli vaja loomi puhastada, hellitada ja nimepidi hüüda. Ainult siis võis kolm korda päevas lüpsile asudes loota hulga head piima, võis kanapesi uudistama minna koos korviga, niidetud lambavill ei vajanud erakorralist pesemist, sead rändasid Võhma enne kuut elukuud, pakkudes kõrgeimat hinda. Mitte ainult jõuluõhtul ei olnud verivorstid laual, vaid soovi korral aasta ringi.

Nende tööde vaheaeg kulus aias kapsa-, peedi- ja porgandivagudele,

istutamisele, külvamisele ja hooldamisele, lilleilu akna alla toomisele, õue-
muru niitmisele, trepi ja radade pühkimisele.

Tubased toimetused ootasid oma järge: koristamine, pesemine ja hubasema miljöö loomine.

Õhtul, kui saabus pimedus, võis väsinult pugeada voodisse kallima kaissu. Temagi oli päev läbi rüganud hobustega kündes ja külvates – ikka selleks, et kõike piisavalt oleks, aga ka selleks, et armastus ei hülgaks.

Selliste mõtete ja plaanidega võis Leida tõesti 10. aprillil 1948 astuda Lassivälja väga vihma kartva õlgkatusega tarre. Sõda oli mitu aastat tagasi lõppenud ja elu pööranud radadele, kus see olnud neiu põlve aegu.

Tegelikult nii ei läinud. Juba samal sügisel asutati külla kolhoos, millele pandi nimeks "Uus Ilm". Kogu talu põllumajanduslik vara tuli anda ühisvara hulka. Jäi vaid nii-öelda hädapärane.

Kõige krooniks tuli kirjutada palvekiri kolhoosi liikmeks saamisel – kas oleme sobilikud?

Nii sai alguse poole sajandi pikkune võõra töö tegemine oma õues. Oli see paratamatus halb või parem kui kusagil mujal ehk mõnel muul moel kohustusi täita? Tagantjärele tark olles võib öelda – see oli parim halvimast ja just sellepärast, et Leida suutis kõigest üle olla.

Ta hakkas tööd ja loomi omaks pidama; leidis, kuidas selles näruses ajas oma ettekujutusi ja unistusi täita. Loomad said hoolitsuse ja hea sõna – isegi need, kes seda alati polnud pälvinud.

Nähtavasti ja päris kindlasti kõikjal nii ei toimitud, sest kiitusi, aukirju ja medaleid kuni Tööpunalipu ordenini välja määrati Leidale sageli. Kas töö, mis tehti 15 lehma hooldamisel ja käsitsi lüpsil kolm korda päevas, sai väärtustatud? Ei usu. Seda ei pidanud õigeks ka Edgar Tõnurist, kes kunagi majandit külastades otse nõudis käsitsi lüpsi lõpetamist. Nii hakkasidki väikeses Lassivälja laudas lõõma piimapumbad, andmaks hõlpu Leida kätele.

Selleks ajaks oli elu palju muutunud. Juba esimesel kolhoosikevadel sündis perre Sirje, edasi igal paaritu aastanumbri märtsikuul Mare, Urve ja Reet. Kas saab veel emal olla ülevamat tunnet kui võtta lapsed käe kõrvale, kõigil suured valged tutid peas, ja minna ilusal suvepäeval mitme kilomeetri kaugusele oma lapsepõlvekoju. Seda nähes jääks iga teekäija hetkeks peatuma, rääkimata kõrvalseisjatest. Pole ime, kui nii mõnelgi palg niiskeks läks.

Uhe jooksuvõhma kaugusel oli jõgi oma ohtude ja rõõmudega. Et need tutikandjad on tänaseni kõik elus ja terved, peame kõik koos tunnustama ema ja laste head üksteisemõistmist. Mare meenutab: "Milline võimas magnet see meiega suvel ikka kaasas oli!"

Elumaja katus pidas vihma, kambrid said ümber ehitatud ning rehetarest suur tore tuba, ussiaias ühe antonovka asemel hulk õunapuid – kõik oli palju muutunud, ilusamaks ja paremaks saanud.

Kunagi oli minulgi töö tõttu seda kodu vaja sageli külastada. Alati oli tunne, et ajan tööasju, aga samas puhkan. Ükskõik, kuhu vaatad või astusid, kõikjal õhkus vastu armastatud hoolitsus. Tööjutud olid asjalikult lühikesed. Lahkudes mõtlesin, ega ma midagi katki ei teinud, sest kõik tundus kuidagi õrn ja habras.

4. juunil oleks Leida saanud pidada 85. sünnipäeva, kuid ranged eluseadused viisid ta meie hulgast veidi rohkem kui aasta tagasi Metsakalmistu määndide alla oma armastatud Johannese kõrvale, kes seal juba kakskümmend aastat on maganud.

Nad võivad rahus puhata, sest tütar saab koduõue ja igapäevast tööd jälle omaks pidada. Mälestustesild, mille sisu on pärit elutöö lõikudest, püsib kaua.

Lassivälja Leida oli tõesti vapper.

● Leida ja Johannes Maasepp pere.

Harry Erm
Fotod koduarhiivist

Dozvoleno Tsenuroju

Viiratsi vallas on tekkinud probleeme kohalikus "Kuukirjas" kirjutamisega: veebruarikuus keelasid valla juhid volikogu liikme artikli avaldamise. Selge on see, et mis paberile kantud, seda ei raiu ka kirvega välja.

Vaatame, kuidas on läbi aegade tavaks olnud sündmusi kajastada.

Vaaraod laskisid oma mõtted üles täheldada raidkirjadesse. Nende järgi otsustades ei kaotanud vaaraod kunagi ühtegi lahingut. Nad sammusid võidult võidule. Aga huvitaval kombel tuli taas aastate pärast lahinguid pidada. Tänu arheoloogidele on leitud ka teisi raidkive, mis väidavad midagi erinevat.

Hüppame 19. sajandisse. Siis oli siin kombeks trükistele lisada tekst riigikeeles: "Dozvoleno Tsenuroju. Jurjev, 1899". Maakeeles tähendas see tsensuuri luba.

20. sajandi keskpaiku kirjutas ajaleht "Rahva Hääl": "Sm. Grömoko kohtus sm. Castroga. Kohtumine mõõdus sõbralikus ja konstruktiivses õhkkonnas." Loodetavasti mäletatakse piisavalt seda nõukoguliku aega.

Taasiseseisvunud Eestis pole midagi uut, mida varem pole olnud. Justiitsminister Ken-Marti Vaher soovis kasutusele võtta lähiminevikus praktiseeritud niinimetatud mõõdikute süsteemi. Kahjuks või õnneks paljud poliitikut-rahvasaadikud ei toetanud või ei mõistnud Vaherit. Ja me mäletame, mis juhtus.

Oleme juba aastaid euroopalikus mõttemaailmas. Siin on tavaks austada kirjavabadust. Aeg-ajalt katsub minevik meid läbi – et veenduda, kuidas me reageerime. Kas meil on kodanikujuulgust, vastutustunnet ja mõtlemistahet?

Kalmetu Põhikoolis käib kümme õpilast!

Kümme lapsevanemat ja kümme õpetajat osales 10. mail lastevanemate üldkoosolekul Kalmetu Põhikoolis, kus kirjade järgi õpib 138 õpilast. Lektor oli üle-eestiliselt tunnustatud lastepsühholoog Ene Raudla, kes rääkis Gordoni perekoolist. Teave oli kasulik, vajalik ja professionaalselt esitatud.

"Kui veel mõni aasta räägiti hüperaktiivsusest mõnede õpilaste puhul, siis täna on hüperaktiivsed pea kõik õpilased," ütles praktikust lastenõustaja. Ta nimetas, et on võtnud endale südameasjaks võidelda iga viimase kui ühe lapse eest, keda ähvardavad õpi- või käitumisraskused.

"Tihti peale pole probleem lapses, vaid ta on ümbritseva keskkonna peegel. Eestis on niigi vähe inimesi. Tuleb hoida ja armastada iga last, aidata teda üle ja jagu saada tekkinud muredest."

Muresid on palju; meie kiirustavas maailmas rohkemgi kui rõõme. Sellest räägib iga aastal põhikoolist välja langevad enam kui tuhat koolilast. Selle arvu vähendamist ei saa panna ainult kooli või riigi kohustuseks.

Kalmetu Põhikoolis on palju tehtud laste ja lapsevanemate nõustamiseks. Lisaks erivajadustega õpilaste indivi-

Viimasel volikogul oli avalduste all küsimus artiklite avaldamisest "Kuukirjas". Selgitusi andis volikogu esimees.

Jään lootma, et valla juhid jälgivad edaspidi head ajakirjanduslikku tava ja lõpetavad tsenseerimise. Jäägu ikka autori osaks vastutuse võlu ja valu, sest alati, kui midagi on väära või segast, on võimalik esitada vastuartikkel. Kuju-teldamatu oleks olukord, kui artiklitele lüüakse peale tekst: "Tsensuuri poolest lubatud. Viiratsi, 2005."

Kui poleks olnud teisitõtlejaid, siis arvatavasti poleks meil praegu Eesti Vabariiki ja poleks ka Viiratsi külanõukogu. Demokraatia lipuga on mõnedel seltsimeestel lihtsalt kohatu lehitada. Oponenti sõnu ei tohiks tagasi lükata, vaid neid tundma õppida.

Peaaegu iseenesest mõistetavaks, et valla leht on ka volikogu liikme suhtlemisvahend oma valijatega.

Roland Tulik

Pakun volikogule tutvumiseks tagasihoidliku pitsati kavandi, millega on otsustajatel lihtne artikleid markeerida. Muudugi võib ka kõik jätta vanaviisi, nagu see on kümme aastat olnud. Meil on ju toimetaja olemas! Aga see on Rahvaliidu otsustada.

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Juunis

1. Matvei Pukki	Saarekülast	72
2. Asta Rohkla	Verilaskelt	81
2. Hans Teder	Vardja külast	74
3. Linda Undrits	Tustist	65
3. Alfred Viilup	Vardja külast	76
3. Jüri Kessa	Vana-Võidust	73
7. Tatjana Zvereva	Kibekülast	76
7. Leonhard Sõra	Verilaske külast	78
7. Sergej Smirnov	Viiratsist	71
8. Looli Tootsen	Vana-Võidust	72
8. Helmi Seidla	Viiratsist	70
8. Leontii Raud	Viiratsist	71
11. Ksenia Lõo	Mähma külast	80
12. Kalju Lepp	Viiratsist	80
13. Laine Kähär	Viiratsist	82
13. Aleksandra	Nõmm Uusnast	78
13. Raimond	Toompalu	Loime külast 73
14. Maria Kitsing	Rebaste külast	71
14. Renate-Ursula	Arak	Vardja külast 71
17. Lydia Nirk	Mäeltkülast	78
18. Leida Tasane	Vardja külast	92
18. Valentina	Rumjantseva	Kibekülast 76
18. Helju Mihhailova	Viiratsist	71
19. Helga Arro	Vana-Võidust	79
19. Laine Kangur	Tustist	70
20. Marie Tähnas	Tänassilmast	81
20. Linda Must	Vana-Võidust	78
20. Otto Põrk	Viiratsist	85
20. Vladimir	Krasikov	Viiratsist 82
20. Henn Moora	Jõekülast	78
20. Aksel Seidla	Viiratsist	73
22. Maimu lila	Tänassilmast	81
22. Peeter Pille	Verilaskelt	77
23. Helve Lossmann	Vardja külast	65
23. Eha Ojasoon	Valmast	65
24. Hilda Kütt	Vana-Võidust	83
26. Ilme Pelt	Vanavälja külast	71
27. Artemi Pihlak	Uusnast	89
28. Elvi Kavak	Vardja külast	79
29. Linda Anderson	Tustist	79
29. Edgar-Ants Usta	Vanavälja külast	70
30. Hilda-Helene	Vanavälja Virula külast	88

Sündisid

Tiiu ja Kaido Kivilaane perre Viiratsis sündis 5. aprillil poeg Markus.

Rita ja Margus Kaup-Kaljuve perre Viiratsis sündis 13. mail poeg Marten.

Helge Roosjärve ja Leho Järve perre Valma külas sündis 28. aprillil poeg Koit Roosjärve.

Kati Marttila ja Kalju Kalda perre Verilaske külas sündis 3. mail poeg Kaspar Kallas.

M Ä L E S T A M E

Hilma Koval

17. 04. 1921 – 17. 04. 2005
Uusna

Anna Feodorova

29. 01. 1923 – 29. 04. 2005
Viiratsi alevik

Boris Tamre

17. 03. 1940 – 29. 04. 2005
Viiratsi alevik

Sinaida Aasna

7. 12. 1930 – 6. 05. 2005
Vana-Võidu

Maret Lina,
hoolekogu liige

Sõnumeid

Kooliminejad said traditsioonilise reisi

Viiratsi Lasteaia traditsiooni kohaselt viiakse kooli minevad lapsed ekskursioonile. Seekord sõideti Imavere Piimandusmuuseumi.

Vana meierei uksele tervitas naerusuine muuseumitädi. Sõbralikult ja lastele arusaadavalt näitas ta, kuidas vanasti töö meiereis käis ning kuidas piimast koort, võid ja juustu valmistati.

Lapsed vaimustusid suurtest raudra-
tastest, mis omal ajal rihmade abil käima pandi. Üllatus oli see, et vanasti, kui elektrit polnud, tehti kogu raske töö ära auru abil. Seda saadi ilmatu suurest aurukatlast, mida pidi kogu aeg puudega kütma.

Väikesi puust ja kasetohust karbikesi, pütikesi ja muid majapidamistarbeid olime ka Viljandi Koduloomuuseumis näinud, aga uudis oli see, et üks juustukera 70 kilo kaalus.

Küllastust kroonis võitegu. Lapsed said päris ise koorest võid vändata. Enne muidugi tuli käed puhtaks pesta ning lumivalged põlled ette ja mütsikesed pähe tõmmata – toidutegemise juures peab kõik piinlikult puhas olema!

Kui hästi see omatehtud või veel maitse-
ses! Leiva peale polnud enam vorstisinki vajagi. Igaüks võis ise oma käega leivale paksult võid määrada. Kasvataja ütles, et võid võib nii paksult panna, et hambaid ära ei pörutaks. Võileiva peale joodi värsket petipiima. See polnud päris poepiima moodi, paljudele see ei maitseenud.

Kõhud täis, riputati mütsid ja põlled varna. Viisakas aitäh ja omavalmistatud kingitus jäi Imaverre Viiratsi lapsi meenutama.

Edasi liiguti jaanalinnutallu. Hiigel-
suurte lindude nägemine võttis lausa hingest kinni. Jaanalinde sai käega katsuda ja kaelale pai teha – küll olid nad armsad!

Enne kojuminekut roniti veel Lõhave-
re linnamäel ja joosti metsarajal.

Kooliminejate Kristjani, Karl-Eriku, Meelise, Gerda, Germa, Marguse, Markkose, Andre, Elini, Marjuti, Gristopheri ja Jaagu muljed pani kirja õpetaja
Elle Padjus

Jüripäev endises Uusna koolis

23. aprillil korrastati Saareküla vane-
ma Kadri Vollmanni eestvedamisel endise Uusna kooli ümbrust. Riisuti lehti ja puhastati asfaltkatet samblast.

Jaauarikuu torm polnud siingi ha-
lastanud. Osa kuuski oli langenud kuuri katusele seda õnneks lõhkumata. Saamees Rein Leemet laasis ja tükeldas langenud puud. Oksad ja muu praht tassiti kohta, kus varem asus kooli staadion, nüüd aga küntud põld.

Töö lõpul süüdati kokkukantud hun-
nik lõkkeks ja tähistati jüripäeva.

Kaarel Kumer

● Rahvaliidu ühenduse "EPP" naised korraldasid 17.–24. aprillini Viiratsi vallas südamenädala. Kuido Ernits (pildil) pidas narkoennetusloengu Viiratsi Algkoolis ja Kalmetu Põhikoolis ning folkloorirühm "Õunake" tantsis koos eakate vallako-
danikega Viiratsi Algkooli saalis. ÜLLE GURJEVI foto

● Esinevad Kalmetu noored plokkflöödimängijad. KAISA SAARE foto

Kevad Kalmetu kooli südames

6. aprillil toimus Kalmetu Põhikoolis traditsiooniline emadepäeva- ja kevad-
kontsert.

Kevad oli pugenud õpilaste häältesse, meeltesse ja jalgadesse. Nimelt rõõmus-
tati nii oma kooli õpilaste, õpetajate ning külaliste silmi ja kõrvu vahvate näiden-
dite, kaasakiskuvate laulude, südamlil-
ke luuletuste ja hoogsate tantsurütmide-
ga.

Esinejaid oli palju ja kontserdi kava
väga sisutihe. Ules astusid kooli alg-
klasside segarahvatantsurühmad, line-
tantsurühm, mitu poiste- ja tüdrukute-
ansamblit ning terve koosseisuga teine
klass. Erilist tähelepanu väärisid ja tor-
milise aplausi saavutasid kaks poiste-
ansamblit – 1. ja 8. klassi ansambel.

Kaisa Saar,
Kalmetu Põhikooli huvijuht

Matemaatika on popp!

Mai algul toimus Kalmetu Põhikoolis
matemaatikanädal. Lapsed võistlesid
kirjalikus arvutamises ja ülesannete
arvutiga lahendamises, samuti pandi
proovile nupukus.

Meie kooli parimad arvutajad on Rutt
Poolakese, Klaarika Kaljula, Kristiina
Vender, Dolores Freiberg ning Margit
ja Heino Kaljuve. Klassidevahelise nu-
putamisvõistluse võitis 8. klass ning
tangrami kokkupanekul oli osavaim 9.
klassi seltskond.

Proovisime keerutada ka 80-ndate
aastate noorte lemmikmänguasja, Ru-
biku kuubikut. Praegu see eriti popu-
laarne pole. Seetõttu piirdusime võist-
lemisel ainult ühe rea kokkupanemise-
ga.

Rubiku kuubikuga sai kõige nobeda-
malt hakkama Kertu Mikk.

Sirje Pöder,
Kalmetu Põhikooli
matemaatikaõpetaja